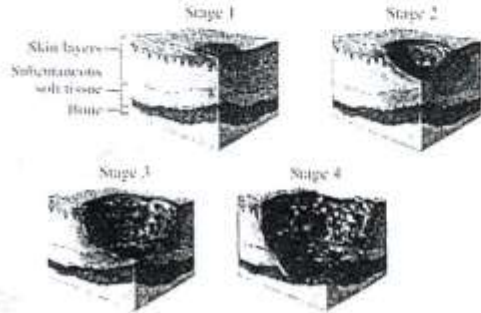

زخم بستر یا بد سوخت چیست؟

تهیه و تنظیم:

شهناز کاکایی گرجی

مسئول بخش داخلی

با مشارکت محمد ایمانی

کارشناس ارشد پرستاری

بازنگری: زمستان ۱۳۹۵

درمان جراحی زخم بستر

گاهی اوقات زخم بستر آنچنان شدید شده و گسترش میابد که منطبقه وسیعی از پوست از بین رفته و بافت های زیرین آن مانند استخوان و تاندون ها بدون حفاظ میمانند. در این موارد ممکن است بدن نتواند بافت جدیدی را بر روی استخوان یا تاندون و بصورت جایگزین پوست بسازد. این بیماران معمولاً نیاز به عمل جراحی دارند. در این اعمال جراحی بافت های مرده و عفونی کاملاً خارج شده و سپس با استفاده از روش های جراحی ترمیمی از پوست قسمتهای دیگر بیمار استفاده شده و روی استخوان یا تاندون ها پوشانده میشود

نیاز به مواد مغذی به موازات افزایش نیاز انرژی در زخم بستر افزایش می یابد. این وجود نیاز به اکثر مواد مغذی با رژیم متعادل و متنوع تأمین می شود. رژیم غنی از میوه جات و سبزیجات، ماهی، مغزها و دانه ها برای تأمین مواد مغذی کافی برای سلامت پوست و بهبود جریان خون توصیه می شود دریافت کافی کالری، پروتئین، مایعات، ویتامین ها و مواد معدنی برای حفظ یکپارچگی بافت و پیشگیری از شکست بافت مورد نیاز هستند.

خارج کردن بافت آسیب دیده و مرده زخم بستر برای اینکه بافت ها بهبود یابند باید اول از دست بافت های مرده رها شوند. برای انجام این کار از روش های کوناگونی استفاده میشود که عبارتند از: عمل جراحی و خارج کردن بافت مرده از بدن وسایل شستشو تحت فشار یا حوضچه های با آب در حال چرخش یا استفاده از بانسمان های خاص که موجب کنده شدن بافت های مرده از زخم میشوند. استفاده از مواد شیمیایی مخصوص که مانند آنزیم عمل کرده و بافت مرده را در خود حل میکنند.

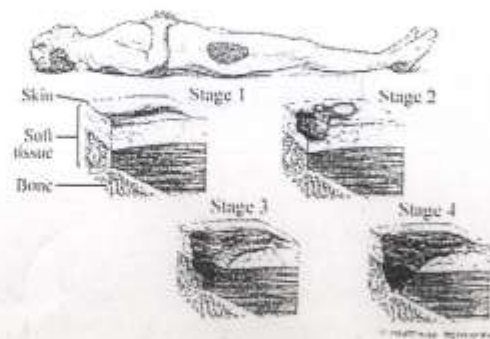
تمییز کردن و بانسمان مرتب زخم بستر برای ممانعت از عفونت باید زخم را تمییز نگه داشت. زخم مرحله یک را میتوان مرتب با آب تمییز و صابون ملایم شستشو داد ولی وقتی زخم ایجاد شده است

شستشو باید با محلول سالین یا نمکی انجام شود. بانسمان موجب خشک نگه داشتن زخم و ممانعت از ورود میکروب به آن میشود. انواع مختلف بانسمان بصورت گاز، ژل، فوم یا فیلم وجود دارند.

زخم بستر یا بد سور Bedsore یا زخم فشاری Pressure sore ضایعه ای است که در پوست و بافت های زیر پوستی و بر اثر فشار ممتد و طولانی مدت بر پوست ایجاد میشود. زخم بستر اغلب در نقاطی از بدن ایجاد میشود که پوست روی یک برجستگی استخوانی قرار گرفته و در بین آنها عضله ای وجود ندارد مانند پاشنه و بین باسن ها. زخم بستر بیشتر در کسانی ایجاد میشوند که مجبورند برای مدت طولانی در یک وضعیت ثابت بخواهند و توانایی تغییر وضعیت خود در بستر را ندارند.

این بیماری از عوارض شناخته شده و مهم بعضی شکستگی ها است. بد سور سرعت ایجاد میشود و درمان آن مشکل است.

در کسانی که مدت زیادی در ویلچر مینشینند زخم بستر میتواند در محل های زیر تشکیل شود

- پشت استخوان خاجی درست بین دو برجستگی باسن یا روی برجستگی باسن
- پشت استخوان های گتف یا ستون مهره
- پوست روی ساعد یا ران در جاییکه روی صندلی تکیه میدهند

در هر کسی که مدت زیادی در بستر میخوابد یا در ویلچر مینشیند و نمیتواند وضعیت خود را بطور مرتب عوض کرده و خود را جابجا کند، جرحی از مراقبت روزانه وی، بررسی مکرر پوست نواحی ذکر شده برای دیدن علائم احتمالی تشکیل بد سور است. به محض دیدن علائم ذکر شده باید با پزشک تماس گرفت.

مراحل درمان زخم بستر عبارتند از

کم کردن فشار اولین قدم در درمان زخم بستر صرفنظر از اینکه در چه مرحله ای باشد حذف فشار ممتدی است که موجب تشکیل زخم شده است. برای رسیدن به این هدف باید اقدامات زیر را انجام داد

جابجایی مکرر بیمار : بیمار با زخم بستر باید مرتباً تغییر وضعیت داده شده و همچنین در وضعیت مناسب قرار گیرد. کسی که در روی صندلی چرخدار مینشیند باید هر ۱۵ دقیقه و کسی که دراز کشیده است باید هر یک ساعت یک بار وضعیت خود را عوض کند. پرستار بیمار میتواند در این کار به بیمار کمک کند. استفاده از وسایل خاص میتواند به بلند کردن و جابجا کردن بیمار بدون مالش زیاد به بستر کمک کند.

سطوح حمایت کننده : استفاده از بالشت یا بالشک ها میتواند به بیمار کمک کند تا در وضعیت مناسب قرار گیرد بطوریکه فشار زیادی به محل زخم وارد نشود. از بالشک های حاوی هوا یا آب میتوان در زیر محل هایی که زخم ایجاد شده است استفاده کرده تا فشار کمتری به آن وارد شود.